

Examenul național de bacalaureat 2022

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 7

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Primele îndrumări, care probabil au hotărât în bună parte mersul carierei mele de profesor și publicist, le-am primit de la tatăl meu. Zic „probabil”, fiindcă despre propria viață cine face mărturisiri nu poate să nu amestece în ele și o mare doză de subiectivitate.

Tatăl m-a crescut foarte sever. Severitatea era în firea sa și era și în metoda educației de pe acea vreme. Acum șaptezeci de ani nu era la modă pedagogia indulgentă de astăzi. Copiii nu aveau dreptul să-și facă toate plăcerile. Mi-a fost interzisă astfel orice distracție prelungită și cu deosebire eram ferit de orice distracție care se putea preface în obicei. Un servitor al casei, [...] scripcar* în ceasurile lui libere, își pusese în cap să mă învețe și pe mine meșteșugul lui, dar tatăl meu, prinzând de veste, l-a certat strașnic și l-a mutat numaidecât cu serviciul. Aveam pe atunci trei ani și mi-aduc aminte bine de vorbele cu care l-a certat [...]: „Ce vrei, [...] să faci din copilul meu un pierde-vară?”. Severitatea aceasta ceda în cazul când eram bolnav. Atunci era de acord și tatăl cu pedagogia indulgentă.

Prima clasă primară am făcut-o în școala satului meu natal, Butoiești, în județul Mehedinți, la vârsta de șase ani. Aveam ca învățător pe un bătrân, care știa citi și scrie potrivit, dar de socotit era rămas la cele patru operații aritmetice elementare. Când am terminat anul primei clase primare, știam mai mult decât învățătorul, dar nu fiindcă tatăl mă ajutase, ci prin munca proprie, făcută sub ochiul lui sever. Acest ochi sever m-a urmărit în tot cursul studiilor mele. N-a fost moment, chiar când mă găseam la studii universitare în străinătate, în care să nu-l simt îndreptat asupra-mi.

De la a doua clasă primară înainte, până la terminarea claselor secundare, am fost în școlile din Craiova, apoi patru ani în Universitatea din București; tot timpul de vacanță însă, și timpul de vacanță școlară la noi este destul de lung, eram din nou la țară, la Butoiești, în tovărășia tatălui meu. Până la vârsta de douăzeci și unu de ani, am fost astfel sub continua lui supraveghere. Independența totală de sub influența tatălui a început la mine după această vârstă, deodată cu plecarea în străinătate pentru continuarea de studii.

Îndrumările tatălui pe timpul vacanțelor școlare nu-mi erau date sub formă didactică. Nu eram nici examinat, nici obligat să ascult lecții în toată regula. Dacă ar fi procedat așa, desigur că influența lui asupra mea ar fi fost foarte scăzută. Eram prea sătul eu de lecțiile auzite în timpul școlii; apoi și cunoștințele lui științifice se mărgineau la acelea primite în șase clase secundare urmate la Liceul „Râureanu” din București și acestea încă nu în mod regulat. Procedarea tatălui consta în folosirea oricărei ocazii pentru a-mi atrage atenția și a-mi da explicațiile sale asupra faptelor care întâmplător ieșeau înaintea noastră și care prezentau pentru dânsul un interes.

C. Rădulescu-Motru, *Mărturisiri*

*scripcar – (reg.) lăutar care cântă la vioară

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *prinzând de veste*. **6 puncte**
2. Menționează localitatea în care s-a născut C. Rădulescu-Motru, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează situația în care tatăl autorului devine mai indulgent, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care tatăl schimbă locul de muncă al unuia dintre servitorii casei. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, modul în care tatăl continuă, în timpul vacanțelor școlare, procesul de instruire a fiului său, așa cum reiese din ultimul paragraf. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă severitatea este sau nu eficientă în educarea copiilor, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Mărturisiri* de C. Rădulescu-Motru, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Încă o zi cu tine, o zi de fericire,
În dulcele extazuri ce simț când te privesc:
Încă un ceas... un zâmbet... Adânca mea iubire
Izvoarele nădejdei mai mult nu o hrănesc.

Și soarele mai palid din zi în zi îmi pare,
Și coardele vieții în pieptu-mi obosit
Se rup! Nici tinerețea, nici scumpa-ți sărutare,
Nu pot ele să schimbe ce soarta a voit.

Întorc acum asupra-ți privirea-mi dureroasă,
Ca cel din urmă-adio la tot ce am pierdut:
Din ceața veșniciei, stea blândă, luminoasă,
Te văd lucind departe, departe în trecut. [...]

Grigore Alexandrescu, *Încă o zi* (fragment)

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat*, aparținând lui Camil Petrescu sau lui G. Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj din textul narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, modalități de caracterizare, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.